20/12/2018

Έκθεση στην UNESCO με εικόνες που παρακρατούνται αυθαίρετα

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας

Του Ορφέα Μπέσσης/ Αλβανία

Με την ευκαιρία της εξηκοστής επετείου απ' την αποδοχή στην UNESCO του κράτους της Αλβανίας, η Αλβανική κυβέρνηση διοργάνωσε στο Παρίσι, στην έδρα της Οργάνωσης έκθεση με φορητές εικόνες Βυζαντινής τέχνης και με τον τίτλο «Παράθυρο στην Μεσαιωνική Αλβανική Τέχνη».

Οι προκλήσεις εν προκειμένω είναι τουλάχιστον δύο. Πρώτο ότι η Βυζαντινή Τέχνη δεν έχει εθνική ταυτότητα, όπως προκλητικά διατείνεται το περίπτερο της αλβανικής κυβέρνησης. Και προφανώς δεν είναι Μεσαιωνική αλλά Βυζαντινή τέχνη και αγιογραφία χαρακτηριστικό που ενώνει το γεωγραφικό χώρο πέραν από άλλες εθνικές ταυτότητες ή γλώσσες. Υπήρχε εάν κι εφόσον θα είχαν θετικό πνεύμα οι διοργανωτές να αναφέρουν Εικόνες απ' την Αλβανία.

Το δεύτερο όμως και το πιο ουσιαστικό είναι το γεγονός ότι οι εικόνες αυτές αποτελούν περιουσιακό στοιχείο της Ορθοδόξου Εκκλησίας όχι απλά διότι η πίστη

αυτή ενέπνευσε τους καλλιτέχνες ανά τους αιώνες και τις φιλοτέχνησαν, ούτε οι Ορθόδοξοι πιστοί χρηματοδότησαν εν είδη αφιερωμάτων όλη αυτή την καλλιτεχνική δραστηριότητα μέσα στο σκοτάδι της Οθωμανικής κατοχής. Για ένα ακόμη πιο ουσιαστικό λόγο. Διότι όλα αυτά τα θέματα αγιογραφίας δημεύτηκαν απ' το κράτος αυθαίρετα κατά την περίοδο του αθεϊστικού κομουνιστικού διωγμού. Ούτε καν το προσδιορισμό «Ορθόδοξες εικόνες» αναφέρουν στα διάφορα δελτία των κρατικών φορέων για την εν λόγω Έκθεση…

Κι ενώ έχουν περάσει σχεδόν τρεις δεκαετίες απ' την πτώση του αθεϊστικού καθεστώτος, ακόμη δεν έχουν αποδοθεί στο δικαιούχο, δηλαδή την Ορθόδοξη Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανία και τις ενορίες της, απ' τις οποίες και είχαν αφαιρεθεί και λεηλατηθεί.

Επιπλέον δε, δεν υπάρχει ούτε καν η ευαισθησία κατά τη μεταφορά τους στη συγκεκριμένη Έκθεση να ληφθεί έστω μια τυπική συγκατάθεση της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας και της ιεραρχίας της.

Είναι ακόμη πιο προκλητικό το γεγονός ότι αυτά συμβαίνουν εν ονόματι και κάτω απ' τη μύτη της UNESCO ρόλος της οποίας είναι ακριβώς η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, της ταυτότητας και επί το πλείστον η πειθάρχηση των κυβερνήσεων και φορέων των κρατών μελών σε κοινά αποδεκτούς κανόνες διαχείρισης του πολιτιστικού πλούτου.

Να επισημανθεί ότι η διαδικασία αυτή απόδοσης του συνόλου της περιουσίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας αφορά όχι μόνο στην ακίνητη εκκλησιαστική ή μοναστηριακά περιουσία αλλά και σε τέτοιες πτυχές όπως οι εικόνες, τα ιερά λείψανα, τα αρχεία κ.α. που εντελώς αυθαίρετα και υπό συνθήκες που αγγίζουν τα όρια ιεροσυλίας κρατούνται από το κράτος. Οι ετήσιες εκθέσεις του Υπουργείου Εξωτερικών των ΗΠΑ για τις Θρησκευτικές Ελευθερίες κατ εξακολούθηση αναφέρει το γεγονός και παροτρύνει την πολιτεία της Αλβανίας να επαλειφθεί του θέματος και αποδώσει στην Εκκλησία τα κειμήλια της.